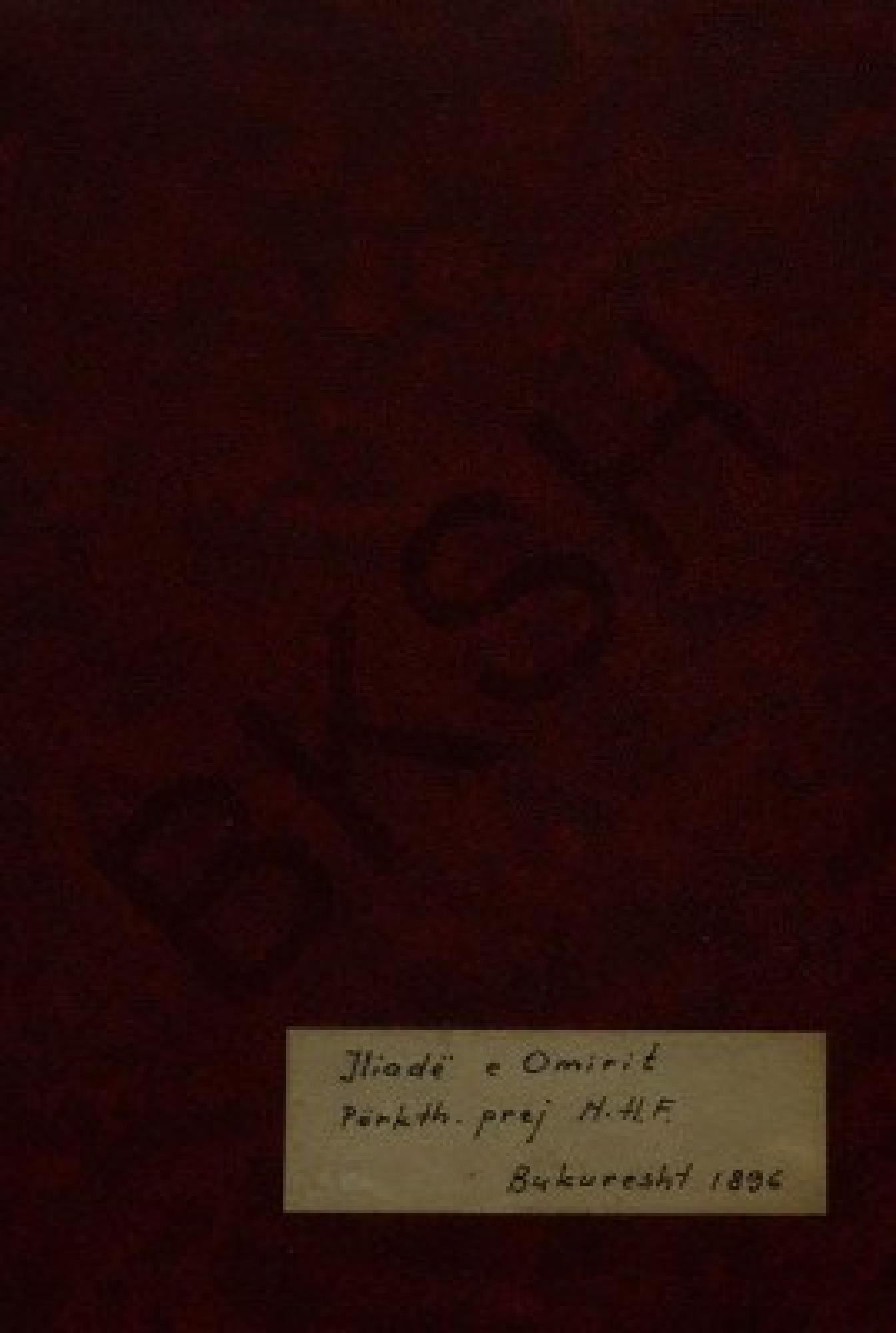
Iliadë e Omirit
Përkth. prej N. Al. F.
Bukuresht 1896

ВКSH

ПЛАБЕ
Е
OMIRIT

KENGË LABE

KRYEBUTUAJ

M. A. F.

STYRUBE NJEJ SOQIETYTI „BITURA"

RUKUREST

NDE STYRBOHET TE SOQIETISE

14. — Strada Turnu-roshit, — 14.

1896

BKSH

BKSH

ILIADE
E
OMIRIT

KENGE E ILARE

SIPAS PERKT.

M. H. F.

STABILIMENTUL GRAFICU SOCECEC „DITURI"

BUKURESCI

NDE STYTHEOZOHET TE SOCECEC,

14, — Strada Tarteveliloi, — 14.

1896

BKSH

BKSH

RAPSODINJE

Omiri gjeti' i at' i vjersese, se vertet esht
ni' i par' i gjithë vjersetorevet, qe diturne.

Shume se më pare nga Omiri ne Grekerit
te vjetere ka qen' Isiodi.

Isiodi ka shkruar bisen' e vjetere te Grekeret, q' e muare Hellaspjipte, te cilete jane prindit' e Qipetarevet.

Isiodi shoq qe ishte Herendit' e suma, qe besonine gerezija qemoti, se si ube gjithesija. Ilo Isiodi s', e dhuj shoi zoerine, qe sitoj Omiri.

Her grekerit e vjetere qe Omiri at' i vjersese, pa kombet e tjere kishine mé pare nga Omiri vjersetore. Ne gjuhet te Hindiset e te Kinaset ka vjersa mé te vjetera nga te Omirit, te cilate sot jane kedjere ner gjuherat e' Evrópese.

Omiri ka shkruar dy vjersa te gata, ugà ato qera tregon luften' e Troese, e ghuhete I-

lindë, se qytet' i Troese qohej ße Ilo, pa m' at' emer' i ßane Ilindë vjerres' so saj.

Qytet' i Troese ka qene qemoti atre Kalipojese, q' este sot ne Dardanzlate. Mbret' i saj no kohet te luftese ka qene Hriasni.

I bir' i Hriasnit Hari pemboi Elenen' e bukure, te soqen' e Menelajt, q' is mbret no Miqinate. Mi keté ngarje unbloße gjithe trimate e i vane Troese.

I par' i tyre is Agamemnon, i cili qe mbret' i Anqeßëmonise ße vellaj i Menelajt.

Ilò mé trim e m' i zoti iste Akilehti, i cili iste qe nga gjithe mbreteret e Grigarise, e cila mbere in eum' e madhe.

Sindekur ßote ße Feliks Zylieni, q' este qe nga skruqesit e mbeßeq ße sum' i drejte:

„Grigerija ka qene gjithqë vend' i trimerise; Omiri atje gej Akilehtine, Grekerija Aleksandrin' e madh, puqa Evjenua i kërcrte Skender-Beue". Nga mbreterete, q' isine pes e potuße, ca i vane Agamemnose ndihmes, ße ca i vane Hriasnit. N' ushterit te Hriasnit is i par' e mé trim nga te tjerete Ektori, i bir' i Hriasnit.

Gone se kur lindi Hari stjesete ßane qe

dote jetë ngaj' e prisjes' se mbretërise, p'andaj Hrisani posa lindi e dërgoj nër male ãz upit me bariqte se bagetit e nder pyje; po nbë qe trim i mire e qe bôp' i bukure ãe i dasur' i Herendive.

Ngjen' e luftes' e done kan:

Hyji, q' ka n' i mall' i gilë Herendive ãa i at' i atyre ebe i tëre qerezise, e i bir' i motit, kie ftuare gilë Herendite per dicke, po s' kie grisure vetem Afyvere, q' ie Herendi e zemerlmit. Tek defrenme Herendite, Afyveri erdi ãe hodi ne mest te tyre qe mokë t' arte, qe fuhete moll' e zihjese, ãa ilaç Iæ të mape m' e bukur' e gilë Herendive.

Ahere ungjine Ira, e cila ie e motë' e Hyjit, Aferdita, q' ie pereudi e bukurise, ãe Adinaja, e cila dote përendi e mendjese, ebe sicila e doj mokën' e arte per vete

Hyji, per me mos prisure, defrimne a ãa mokëne te tri Herendive ãe i dergoj te Hari, q'ie bariu i bagetise, per te ndare zihjene.

Hari e mori mokëne ãe po mejtohej.

Ira i ãa: ne mâ ãenç mua, dote t'ap sume gë.

Adinaja i ãa: ep mâ mua, te t'ap gjâ' urtesine.

Aferdita i ãa: mue dote t'ap më te bukuren' e gilë grave.

Harit i pelqeu falj' e Afërditese, ãs jã ãs asaj moλene.

Ha Afërdita i ra perpara ã' e apú te Mezeλaj, bindi Elen' e bukure, q' is n' e bukur' e gjithe grave, sãr u ndihn, pa asnji e pembza Hari Elenene ãs ika.

Duke kendnare Omire, mesojme si pesine qerezija qenoti e qys besonine.

Ne ato kohe besonine eame Herezdi, n' i madhi is Hyji, i cili jetoi bri' i Motit; kis perzene t' ane e mbretëronte vete.

Hyji kis eunuc gra, Herendit' jene ca mesku ca femera.

Moti ja i thu' i qitit ãs i ãcut, kis mutere ãs qrua Rene. Moti i haute gjithe q' pikte Reja, vetem ten djeu ajo i spetoj soje: Hyjne, q' is Herendi e ãrut, Hosillone, q' is i dzili, ãs Hyatone, q' is i te vdekuret.

Hyji kis mare eunco gra e kis bere me sicilloe eunet femije.

Ho koto te gjith ka nenje te pershte; fjala vjen: Hyji iste fuqija, is beskuare me urtesine, e kis bere Hapene ãs Drejtesine etj, etj.

Apoλoni is dheλi,' Oeta lo deti, Ifentak, q' is mjeshtr' i hekuravet ãs i stipivet etj, is mali, qe dil soje zjar.

Apoḧoni is ße i par' i Mussvet, te cilate isine nente, e sicila is nbupoqes' e qe pune a mesnqese.

Omiri nis Hisḧene duke ḧene o Muse, o vase ; i ḧepet Katopese, do-me ḧene Fjale-bukurese, t' i ndihqe, se ajo este Mesnqese e vjerses se nparjevet.

Kis eße qeres q' isine gymse-perendi e gemse-qeri, si Iraklia, Iasoni, Oiseu etj., Aqilzhti is i bir' i Hilevt ße i Otuese, do-me ḧese is gymese-perendi, si ße Enia, q' is qe nga pise nbretvete, te cilete, i nzihne Hrisomit, kis motne Djanene do-me-ḧene, Hanema henene q'ie Herendi e pahut.

Iroßoti ḧote se besene grekerit' e vjetere e muspe nga Hesiogete, te cilete jane si flame Oqipetaret e vjetes se fie fjalet' e besese e to Herendivet i kane pqete ne gjhete eqip, si Ozea, deti ; Afroditi, Afendita, se Aferdita is Yi' i meqesit ; Djana, Hane gegenist.

Grekerit' e vjetere ne kohet t' Omirit s' quhesine as 'greke, as Eline, po D'anjiq, Ahajiq etj.

Grekerit' e vjetere nuk' isine nga far' e Helasjiqet, po isine si ḧote Oeqißili te mbledure nga Finika, nga Eggpta etj.

Falmajeri ilote se ße grekerit' e sotme s' jane nga far' e grekoret te vjetere, se far' e atyre este sunre, po jane nga Kaavere, nga vazh etj.

Kesi fare besen kisine qemoti ße Oqipo-taret' e vjeter' eße Aatinet' e kombet' e tjere.

Ho Herendit' e tyre ße besa e pepaate jane aqe te sunn e aqe te gata, sa dua se jane pa funt.

Her Herendite kisine faletore, q' i scribenine, ße faletore, q' u falesine ner to e u lutesine, u benin statete pej guri, u ßernine bepa, nga no qe here ße qores!

M' i mail i kaniskut qe ßerrj is qe qint-qes.

Ne faletoret is qe vent i xhamlare, q' atje i piqnine zuserate, po vec eikna ße era u vij Herendive, pa mest e jonine vete.

Kur hynin e falesine ne faletoret, lahesin' e ndrolesine.

Otjesete kisine miqesi me Herendite, q' u mesonine gide punete, qe dote ngranine; sendesur soheme Kaiheno n' Iliadet.

Iliada tregon, si dame, luften' e Troese; a, si done ca, lufterat' e bera ne mest te Heasgjqet, se giu' ata kombe iseine nga Heasgjqte; a, si done te tjere, lufterat' e Asise

nz Evropene; se Asija ka qene ne lufte nz Evropenë nga here.

Tri her' e kane spetuare nga Asija Evropenë Oqipetarete:

Aqilehti mundi Troasite, Aleksandr' i mall Hersaneto, Skender-Beu Tyrqite.

E dyta vjerr' e Omirit este Oflisja, e ella peftn brengea' e Oflieut, te mbretit Agjamemnonit, me te kdyere nga Troa ne mnemdhe te ti.

Omiri Oflisenë e keqi fe ne até jete e na prefen ç' pa e ç' get atje.

Te mençinite besonine de jetene tjetere; spirti vij se pari ne sketepet, mundohej atje pas mekateve, qe ka bere ne këtë jetë, pasdaj dil ne papajse, e eila ia pike esht te lulezuare.

Kur doj spirti te vij se ria ne këtë jetë pij ujet' e ge harrai, q' i dostoi harrin de kaqitte e duronte pike te skuarnte, e aij mëre te rf.

Ndepon pake Oflisja nga Iliada, p andaj kano done, se vjersetoe' i Oflisjese esht tjatre e i Iliades' este tjatre; po te fjere done, qe Iliaden' Omiri e ka bere ne djaleri e Oflisjene ne pleqeri, e nga vetsa ka ngare ndrysimi.

Done se Omiri ponte qe nuje vjet perpara

Kristit, ãz luft' e Troese qe bere dy qint vjet persara Omirit.

Ne kohet t' Omirit nuke kîe ekzoqza puha tërqitste, pasdaj i prû Kalmuza ekzoqate nga Finiku, po Omiri ne plqeri is i vërbere ãz seodinte dere-me-dere, duke kendue vjersat' e Iliades' e t' Odisjose; p' andaj qerezija i dhime se jastesmi, e Likurgua mbrat i Spartese, i mbledh me pasiaj.

Ehë mendelen i Omirit nuke dhete mire, po done me tqere, se ke nga Smirna.

Eato dene ãz sume here q' Omiri s' ka qen' i vertete, po keto kenge jsine ne per qojet de qerezise e pasiaj i mbledhe, ehë ngize qe vjersator ã' e qiajtne Omir.

Nga ata, qe s' kane besdare qenjen' e Omirit, ca kane dene qe Iliada ãz Odisia u-bene pas Aleksandrit te madi ne qytêti t' Aleksandrese; ambolde sunse te diture e i bene ãz ngize q' Omir te pa gene.

Ata qe besojne qenjen' e Omirit done q' Aleksandr' i madi Iliaden' e dij te tere se jastesmi.

Ehë qytet' i Troes' e luft' e saj ca koha më pare zbesime si te ngizura, po më pasdaj q' e pemil no ato vent ãz gene ãrmrlet'

e gyzetit të sume plaçka brenda ne ârt te luftese, ukupetua se gyteti ka qene ðe lufta ka ngare vertet. Kejo pun' ubé qe desnim' e forte per atj qe dyanoine.

Asta ðe Omiri ngau te lorte qene vjersetor' i vertete i Iliaðese ðe i Odisjese.

Iliada, si ðe Odicja, ndahete ne njezet e katre kope pas skroqaret greqisht, dicka do kope ka emertin' e qe arkoqe.

Keto vjersa kane vetame sause, pa pjeste nuke kane, se qenoti a' Iliej ðuz pjesta, ele sot sume vjersetore t' Europese ekruajne vetem ne nas e pa pjeste.

Gone se pjesten' e kane epikure Arabete.

Ele ne kete kope, q' e kerene sqip, e heine me nis' e pa pjese per me mos merguare n ga prej' e atj.

Has Omirit kan' ardure n' Elaðe vjersetore eame, si Iliaðit, Evripsai, Sofoklliu etj.

Has Grekerat jane qyteternare Romanete, vjersetor' i par' i Romanevet esse Virgili, i cili ðahete Omir' i dyte, qe ka ekruare Eniadene, deke vatare pas gurmeret t' Omirit.

Has Virgilit este Horasi, Petrarku etj.,

Si sperhap kristerimi, e humpne beset' e vjetera, n' Itali doli vjersetor' i pari Danti,

qe ka skruare Hapajsen' e Sketzpene : pas ati este Tasi, qe skroj luftat' e Jerusalimit.
Keta vane ni gurnet t' Omirit e te Virgilit, po bes' e re s' kisto sijen' e besavet te vjetera ne vjeret.

Has ketyre este vjersetor' i Inglleresse Miltoni, i cili ka skruare Hapajsen' e humbure.

Has ketyre vine vjersetoret' e sume te gjuh Evropese. Ne mest te ketyre mpan te mbarne kryene per jete Lamartini.

Arabete kane nare sume gezra te diturise nga Hlinete, pa ne vjersete sbajtne menyren' e tyre vecan.

Jane sume vjersetor' Arabe, po me te mire jane vjersetoret' e Hersise, ile m' i mir' e m' i mad' i tyre este Firdevsiu, i cili ka bere Gahanamene, qe peqin aparjet' e mrrterivet te Hersise fort bukare, ile flukete I urt' i vjersetorevet.

Firdevsiu este soku i Omirit ile i Virgilit.

Has Firdevsiut vine Enveriu, Nizamiu, Sadiu, Attari, Namiu, Hafiz' i Gjazit etj. etj.

Ho s't ka apitur' as qe Firdevsine.

Ile nga pide vjersetoret' e Hersise ka done:

Tre vjersetore kane xbriture nga Horendija, Firdevsiu, Enveriu ede Sadiu.

Vjersetoret' e fyrqet ka vatur pas zoenyres' e pas gurmevet te vjersetorevet te Hersise.

Ne mest te ketyre, vendine më te larte e ka zene Fuzulin, i cili quhete Mbret' i vjersetorevet.

Has ati vine Bakiu, Nabiu etj, etj.

Sindekur me ç' do pune ka ndryshime ne mest te lindjes' e te perendimit, aeiu ăs ne ne mengyret te vjersavet.

Vjersa' e Asise ka bukuri te madhe, sijc te zeze, pjesta te mire, nase te pekyeze, fjale te xpreşure e lodra te ndryshme.

Ho vjersa' e Evropese ka mrejtim më te larte; eni te gilde kane vjelte me vethe.

Ngá ç' do fare vjersa, që ka n' Evropa, ka ăs n' Asi, veç kenget' e dexitrose nuke jane, se ăestro s' kapasure mysimanerija.

Ne mest te vjersetorevet te Qiperise ka zene krysene Hasan' i Zyk-Kamberit; p s ati jane: Nazimi, Hixrritiu etj, etj..

Ho te gilde kane bere fij, qe s' falete, e te mete, qe s' mjehete kepe. Kane perzjere guhen' e bukure ogip me fjale te husaja! Tuha jona dubrete nkrmare fjeste ogip, se fjalet' e husaja e semetojse sanne.

Ket' e gere guha jone ă' e bukure sanse, ka fjale fort te mira per te vene ne vent te fjalevet te husaja.

ILIADE E OMIRIT

Kenge' e pare

O vasse! kendô mezine
e Aqileht-Korßetarit,
qe ne sume te konija
Ahajiqt' i etë e sjellte,
Se sume fjürtera trimve
i dergoj ne ate fjetë
te hupasvrt, ndr trupat
ugrenje ua beß qenet,
ndr gjithë epuserise.
Himbarua dënj' e Hyjit
kur andrue duke zihur
se pari ne mest to tyre
Agamemnua, mbret' i ndjere
d' Aqileht' i Zoternuar.
Kus i vû vasse të zihen
ngaha gjithë Hirrendite?
Djel' i ditos' e i Hyjit,
Apoßon-shiget' erpendi.
Se jû zemerua mbretit,
pa dergoj smundjen' e keqe

n' ushtrit, e bota vdiste,
sepse i pat sare mbreti
Hrisne, faletor' e tija,
kur rrdi per te spetuar
vasezen' e ti te dasur
nd' anijat te Ahejinet,
kisht sjelle ile kanisqe
sunse ile mbante nes duar
mi skop te ti te dorinte
Kuroren' e Apolonit,
qe heil sipert se largu.
Ha nlut gji' Ahejinet,
e djemt t' Atreut noé sanue,
q' isine barinet' e tyre:
"Djemt' e Atreut! e ju gjithe
Ahajinj! o pulpe mire!
juve dunojtu Hirendite,
qe pine ne malt t' Olimbit,
e merrni qytetin' e Troes,
ndr te kthehi sendose!
ile mua vasen' e dasur
m' epni e nerni kanisqet,
nderoni te hir' e Hyjit,
Apolon sigetetare."
Tille Ahajinte drane
ti nderonin faletor e.

DRAFT

s' te mápese kanisqe,
q' isine te mira eume;
pervec mbretit, Agamemnos
s' i erë mir' të'e perzuri
duke ear' e duke dene
eume fjale te keqija.
„Hlok! i ña, mos te ech grape!
ne Anijat t' Ahajiqet,
a tani, duke nenuar,
apo se ria duke kthyer'
se pasdaj s' te bejne pune
as stagi ata i horiqe,
as kuror' e Apolonit!
Até nuk' e lesoq une
pa p'shur lagk memelleut
ne Argo, me stepit t' ime,
duke mbrojtur mua státse,
d[illegible]uke bere pelhure;
po kiqu kutje ër ike,
mos me zemeró mé eume!
na ke desire te kúzhes
nu stepi emdos' e mire."
Kesa i ña, pa u tremp plaka,
ti' e dëpoj fjalen' e mbretit,
pepo iku duke mape

anene sterpe nar rere
te dzïit plot-ßscëlime.
Ila pasdaj si unergun,
jù lat e sum' i ila plaku
Apoëonit, qe e poßi
Libo-les-bukurz vete.
„Dopozo! ó hark-zzpentte!
Zot' i Hrises e i Qiïit!
q' esto qytét i urnar,
Mbrez i forte I Temëit!
Ndihmes i Sadnües se bukur!
ne te ugrëza noqë here
faletore bukuroes,
a ne te kau çjegur kofse
te zajzor ärmns e dïvs,
mbarsime këtë desire.
Lat' i pagüajne lotte,
qe derü une, D'anaigto
me sipetazet' e tia. . .
Kau i ila e jù lut [illegible],
pa e degoj Apoëoni.
eñë xbriti aga Olimbi
me zémere t' ilemuar;
tsk ikente, po kerxënin
sipetar, q' i kis ner supe!
ezñi poste posi nato,

ndeŋ meŋuar' usterise,
paadaj hoĵi ŋe sigete!
vinte vrengexia' e kreqe
e sigetes se floriŋte!
nuskat goditi se pari,
eĵé qeute-vragarake,
paadaj nisi e geditte
se sigetazet' e hoja
ustetárete! pa zjarit
e te vdisnet te dódur
diposin e te paŋzere.
Nente dita n' usterit vinin
sigetat' e ati Zoti,
te Ketese Aqilehti
sokat' i ubloĵi ne mbleše,
se ji čezgoj hor ment Ira,
prendesa kere-burlo,
q' i vij kreq per D'nnaiŋte,
se i sihte, qe po vdisnia.
Si u mbloĵ' ata te tore,
e zuri sicili vendin,
pa ungrit ne mest te tyre
Sn ha Aqilehť i qejte,
„ó i bir' i Atreut!
ne ngan tanť se kot erdhne,
e dote kilehemi prape.

ne szetofsinu dot nga vdrkja,
se smundja ãs luãta baske
po i sinaju' Ahajiqte!
po pa jake se kerkojme,
stjes a faletore te pejme,
a no q' ndepe-pefsiqes,
(se ll' endepa vjen nga Hyjit),
te pyesim, te na ilote,
persi vaãe Apoloni
este zemeruar kaqe?
mpsem, se do ne qiut-qe vaãe,
a per nonjo tjater dite?
a mos do te mare cikme
pej Zeus, a pej Ilis te majme,
aetu pasdaj ta shergoqe
pej nes smundjen' e keqe".
Kesu ln se ndeq Aqilshti,
pa ungrit ne mest to tyre
Kalha i bir' i Orstorit,
q' js m' i mir' i pike stjesit,
pa dij ç' jon' e ç' kane qene,
sfé pike ç' dote behen,
papo i pruri ne Troe
koritat' e Ahajiqet
me stjeserit, qe i fali
Apoloni drite-llenes.

Ky per te mîret te tyrr
zâ fjâlene duke ẽenë:
„Aqilzht! miku i Hyjit!
m' urẽeron, te pefeq' nno
zemerinn' r Apolonit,
te mbretit sigete-heẽes,
dotâ ẽemo, po rpme fjalen,
ti vzte ẽe perperohu,
qe me kz per te mbapur
ẽe me dagr ẽe me fjale,
se me rgmo kam per te pẽiker
qe hûpe, qe nil Arjûte
kâ fiqi te mad' e giâde
Ahajîqte e dëgojne?
se qe mbret kur zemerohet
ma qezi, q' esto m' i poete,
te ligmi ẽe n' e pusolte
até dite zemerimne,
mont tâ mbaje ne kraherear,
ẽë më pasdaj tâ nxjepe;
si tani mejtohu mire,
a mont te me «peton» sojz.»
Ila keti duke pergigur
Aqilzhti kembe-çprjte:
„Ohuj, i ẽa, me sy hapur
ç' do gë dî te Herodîve,

PROOF

se nuke, per Apollone,
per te daëurin' e Hyjit,
qe ti, Këlhe, duke falur
atë, u pefsa te ilenat
Ahajiqet, ngri këpe,
sa jam gat e sok ne jete
une, nga gjil' Ahajiqte
s' te ngrit dot tj ndër korita,
ãs Agamemnua ne qofte,
qe hiqet n' i mall nga gjig e."
Kau i ãa, p' ahere mori
trimëri etjesi, qe s' kiste
sok ne jete, ëãë ãote:
«S' ingsou e nuk' uzëmerua
për qo qint-qe, a per tjatre,
po per faletor' e tija,
q' Agamemnua ja ka sare,
se vasezze s' ja lesojti,
as kaniqeto s' ja mori,
p' andaj ãa e dote ape
eigetetari mundime,
ãs nuke doti deboqe
smundjene nga D'anajiqte,
pa ilene vasen sy-zeze
t' et, q' e dô sume pa page.

e ne Hrise pa dergjuar
qe falje prej qo qint-qeve.
Ahere mase e binčim,
ße mase mundim tă xbatim."
Kesto ßa Kalha ăe ndeqi,
pa ungrit ne mest te tyre
i biri trim i Atrzut,
Agamemnona, mbrěť i ndjere,
iste ißonjaz sume,
e zémerú' e kiß te zezë,
ße mbesim ma zemerime,
zăť syt' e ti si zjarr
po kocconine skendija,
sikoj Kalhene se pari
me sy t' eger duke ßene:
„Gtjes' i te ligsvet! kúpe
s' me ße qe gjale te mire,
po ke gißoqé desire
per te ßene te keqija!
as gjale ße ger me sonte
as gnue here te mire,
pa ße tani stij' e ßna
perpara giße Ahajßet
si nuk i prita ßuratat
e vases se Hrisit me,
nga ajo qe kam desire

te ndodhet ne shtepit t' ime,
shndaj ma fa te keqija
shpete-hëdhesi neve!
Vertet fle nga Klitemnestra,
qe e kam grua, mё seme
e dua, se po m' e poshte
's' ceshtë as nga mendja as nga shtati,
si ёshtё nga bukurija,
shndeshtur ёshtё nga pamet.
Ilo ate gjithe kotё, prapo
dosha ap n' este nevoje,
te shendoshet' mue dua,
jo humbjen' e nderise,
po beni gati per nuse
cpejt ne Aursele te vjyer,
qe nga Pilt' Arjinte vetem
une te mos mbes pa pjetse,
se s' esht' e dhelpe, e sihni,
plaçka ime t'vete getke."
Kshu fla, pa kthehet, i flote
Aqilehti i Zoteruar:
„I bir' i Atreut m' emre!
qe je mё mokat nga fjalё,
qvs Ahajin-spirt-mbёshtete
te t' âpene plaçke vaje?
nuk' e dime, qe te krmi

gekundi plaçke te pæzhur,
sa mnurme ngs qytetet,
ja pornduame unterise,
shë po e ndes s' este,
qe te prbllëme prape?
po ti keté Herendise
dergoja, pa Ahajinte
dote t' apene mé eanne,
ne na denge nu qe here
Hyji, te ndijem ne dore
qytezn' e Troes so forte."

Kon du, pastaj Agamemnona
i perpjet duke thene:

„Aqsllut! qe ke fytyre
prrendij' e je i mire,
mos ki te tilin desire,
se s' me g qez dot ti mos
s' me ekon e s' me bint dot kupe,
apo do ti to kes pjese,
une te mbes duar-ihate,
pa me eternqon per te dene?

Ne qofte qe Ahajinte
spirt-mbedezn te m' apin mua
plaçke, qe te mo pëlqeqe,
fe ta vleqe ate, mire,
ne mos, dote vetu vete,

të mar t' endën' a të Ees,
a pjesen e Ollisse,
të bijë, ße ati, mase,
qe t' i vete, dot' i vijë
rendë, po per kete pune
dote mejtohemi prape.
Tani ja-ke-ni te xhvesem
ne dett q' nzije te xane
e brendia ne të të vone
lopate-heqes te xgellur,
Se qe qint-qa te bekuar,
pa Se te bijt-a' e Hrisit,
vasczene buzurosr.
I pare mer tá të jete
qe bape me mend i mire:
„Ej, a Ilonnrcru,
ajo vete Ollisejs,
a ti, i bir' i Ililcut,
më trimi nga gjithë bupat,
qe Se sjellë ne mesire
Apolone drite-Zenus."
Kshu ita, p' ate Aqilzëti
me vestimze te turpsur
e ekojti, duke ßene:
„O i vesuri ne turpe!
o makuti lakmoqes!

qyt no qe nga Alhajiqte
me dëshire fjalën tënde
ti dëpoq' n te mar' më,
a te lëftoqe me trimsa?
Une ketu nuke arçe
me Troasit kordhetare
te lëftoq, as fiaj s' me kane,
as lopete me dehuan,
as kuajte ger sot kûpe,
as ne bimerat te Ilise
pëlcere ãe lupa-madhe
no ne dem s' me kane bere;
se ka mal'e-lirje-eume
ne mest e dërr plot vale.
Ho ty, makut! pas te rame,
erdhme per te mirret tënde,
ô sy-qeu! që te ftojme
ndep' e Menelajit ãe tëndin
erdhm' e ti per keto pune
as perpiqes, as mejtohes;
veç asaj, me tremp ãe mun,
dua te març pjesen t' ime,
qe per të kam vuar eume,
e më ãane Alhajiute!
une me ty baruj kupo
plaçke s' mar, kurdo qe vene

PROOF

qytet te pasur me dore
te Troisit D'anajinjte;
po mê te emmen' e luftes
duart, e mija e bejne,
kur vjen rasa per te ndare,
mep ti më tepere pjese,
une kërkem ner anijat
me pake, po i geznar,
si lokem duke leftuar.
Ilo tani nisem per Flie,
se este emme me mire
ne memedet te vete
me anijat kryq-kâryr,
se po s' munt to tmporohem,
e te pi te te mbledh plaçke
ty te dum' e gë te madr."
Kau ša, pa jê pergiq mbreti
i trimavet duke ftene:
„Vertet ikr, kur tê k' enda,
Se une nuke te lutem,
te mbetes keta per nnn,
se une kam še te tjere,
qe mandin te me nderojne,
pa le Hyjne mendje-emme;
me je më armik nga gjithe
mbreteret, q' i xposi Hyji,

se gjëqe te pëqejne
zenja, lufta, vrasja, prerja;
për ne ke fuqi sunue,
ti ësht qe nga Heroudite.
Hiq ne mendësë me vdekë
ësë me anijet e tija,
t' u mbërtenoç Mirmidet,
se per tij une s' mejtohem,
ër n' zemerën me mua,
une s' dua të di fare.
Ho pë dogjo-keto fjalë:
„Kur më kërkon Apëloni,
q' ep dritë, vasen' e Hrisit,
ate me lundrat' e mija
detë dergoq ës me sokat,
ër une dote viq vete
e te mar ne tendet tëndë
Krisiidën-bukuroçe,
që të kapetoç ës vete,
së jam mi' i madh nga ti une,
te trembete ër sicili,
te mos flasë qe mun,
e no qe te mos kaxoqe,
se me bonet sok ne jete."
Kau ës, pë ës Aqilëhti
u zemëroç, e zemra

jú ada e ja be dy oqe,
me krahvort te lesterme:
a te heqpe perqebere
spatën' e prehte nga mjàl,
te tjerete i' i peradaqe,
Agamemnone tà vrase,
a te nuntpe zemerimne,
eke vithzne tà mbarpe.
Tek kis no ment e ne xemer
keto desira te tìja,
rile po hiqte nga mjài
korßen' e rende, kur erdi
nga qiejta Athinja,
q' e kiste derguar' Ira,
prendrea heve-harde,
se i doj nar gide xemro
te dy, ße pa equar fare
per tà gjeqpe perpiqej,
i ndezi pas Aqilehtit,
ß' e za nga lesrat' e verda,
duke tfaqur' ati veteu,
pa tjatre njeri s'e sihte;
sunu' equdit Aqilehti,
ße duke kùyetre prapa,
nga vestimi-temep-e me
i saj Athinan' e gohu;

pa i ña, zë duke ngjepe,
keto fjalë floturake:

„Herse erlie keta prape,
ó e bij' e Hyjit! vaše?
apo erdhe per te pare
varjen' e te bërt t' Atreut?

Dua te te ëem qe fjale,
e cila dote mbrapshtë:
me ngau se me këte varje
çnjit dot' i prishete jeta."

Kështu ña, e n' anet tjatre
i ña Athina ay-burrë:

„Ime nga qiellt more,
te te pusoq zemërimne,
me hinë; o' dorçoj lra,
perendesa-Xerë burrë;
se u do me pille xenure,
e qe per te dy perpiqet,
po j-ë' e zihjene ierr,
kurdien mos e nxir nga mëlli;
vetem me fjale te rendë
fuaj ç' eshte per te here,
se dote te ëem qe fjale,
q' sjo 'shte per te mbarmar:
ty dote t' apin qo dite
gë te vjyer' e te sumc,

tri pjesë per keté fjalë:
po mbahu më bindu nerjt."
Kështu i ka, pasëaj ushtyr
Aqilehti kembe-çarjte,
e i ka prap' Atrinsë:
„Dote degoq fjalen tënaj,
ô Herendesa sy-bardhe!
mbrënosc jam zemëruar
eume, se kësu 'ste mê mire,
sjy qe u degon fjalëz,
e vete pas Herendivet,
më nto nt' e degojne."
Kështu fq, më doren' e rendë
mi kocllet t' ergenit' e mbajti,
e në vetull e styti prapë,
pas fjalës së Atrinasë;
sjo kish vullnet ner qitj,
tri pek gjithë Herendite.
Aqilehti xû t' i thotë
me fjalë te renda eume
te bërt t' Atreut Agamemnos,
me zemërim te mall jatë:
„Dejmarak! qe ke sy-qenl,
ka, e zëmëre pej dreri,
ti kûpe nuke kuxove,
te dalç me arme ne lufte,

DRAFT

s' te vrç me soket baske,
as ne ose me te puret
t' Ahajinçt nuke vajtç,
se kjo te dukrt myxyre.
Ilo per ty este mé mire,
te pis n' nsterit te maße
t' Ahajinçt, rdé pjesen
t' u grahitç gjße atyre,
qe munt te te bßjne fjalo,
ti je mbret gerexi-banues,
e mbretnon mbi te lßte,
pa ndryse, o Agremnmno!
ky dote qe dem' i fundit!
po dote te ikem qe ijale,
ße ke dote beq te maße:
Her ketß stap! qe mé kupe
nuke asjep dot fet' e dega,
as mana qo te mbiqo prape,
se fletete ße levrzpen
ja ka krasiture rasas;
tani e mbaßne me dore
ngaka djemt', e Ahajinçt
ntá, q' avune nga Ilyji
gyknten mé te vertetet.
Kjo, po he e maße t' est' a!
pa ße gße Ahajinçte

pa të dyzmë në që here
Aqïllehtit dot' i kenë
nevoje të madë sume,
po ahere s' munt t' u ndihqe,
ndonese dote k'mohet,
duke pare sume syres
të vras' e mb ' të ndere
nga Ektori trim -vrases;
ti zëmrene dotë qyes
nga helmi, që nuk' i here
fare nder më trimit t' forte
nga të gjithë Ahajiqët."

Kështu ëë per të ë holli
stapine me flori të skrumë,
e ndeq, ëë në anët tjatre
Agamemnonin meri mbrente.

Në mest të tyre ahere
ungrit Nestor-fjalë-embli,
fjalë-vënost zë-bukur,
i Ilïasit, q' i pëll pej guhe
zë m' i ëmbele nga ujalti;
ky po pontë, e dy brezа
të gjeneset fjalë-ëmbël,
që isëne ndofur baske
me të ne Ilïsot të pasur,
të tere kisëne vdekur,

e tani po mbeetsronte
sjy permi brest te trete.
Ky per te miret te tyre
nisi fjalen dnke ilene:
„Opopó! qe zt e mzlle
po zé ilen' e Ahajiqet,
ne degofsin kete zihje,
qe beuete ne mes tuaj,
fort s'une dote gezuhen
Hrisanil ile djemt' e tije.
Ha ile Trcasit te giło
dote prehzne, se juve
kini emre ile ne mblzdje,
siasdiekur eile ne lufte,
po me depoti se jini
te dy mé te riq nga use,
une ile me mé te mire
ngaha juve' jam perzjere,
e s' me sperruderuane kupe.
Me te drejte asis hapa,
s' pas' eile s' kam per te pare,
si Hirsidon' e Drisandre,
q' isine te dy te paro,
si Qenrn' e si Ehsaile.
si Holisinne, qe iste
qe-per-qé me Hereudite,

edhe si Oisc-Ejlëe,
qe anqsante te pavdhret.
Ata iseine mé trima
nga gjëe bupat' e dreut,
iseine bupa te forte,
edhe me bupa leftonin,
leftonin dhe m' egersirat,
e i muntaine se gjëas.
Me ata jam ndodhur' une,
dukse vature nga Hiiina,
se tejni, aqa vent i large,
se me kisine kerkuar,
pa me ta hasëe leftonj
dhe une me snet t' inat,
po me ata aqa te sotmit
as qeni s' muint t' leftonje,
me gjil ate fjalen t' ime
s' e hiqnine kupe poste,
bindhul dhe ju, se bindja
esht' kurdo pun' e mire:
as ti, qe je snun' i urte,
mos jà merr vasene kupe,
kerja eindekur jà dane
krejti djeut' e Ahajinet;
as ti, i bir' i Heleut,
mos ki desire, te zihes

me mbrenë, se po s' ka ngarë-
të benëte që mbërt kûpë,
që ka stapn' e i ña Hyji
zadëri, që me të tjerët;
nâonese më trim nga gjëe
jo, ña që nga Herendite
të ka gjzhë, ajy estë
m' ímail, se ka pasës zëmë.
Hrá ti, i bír' i Atreut,
puso merinë, se një
dot' i lutem Aqilrhtit,
që estë fortës' e forte
kundrejt luftëse se keqë
per të bijt të Ahajvet,
të lerë ñ' ajy merinë."
Kësu ña. Ha dûkë pergjigur,
i ña mbreti, Agamemnon:
„Illak! vertet kotë të gjëa
i ñë si duhesin ñenë,
po ky qeri peh të jetë
m' i mal nga gjëlë të tjerët.
gjëe t'i këtë në dorë,
e mbi tá të mbreteroqe,
sicilit urdër t' i apë
të tiñe, që, si më dûkët,
qeri s' muat të já degoqe,

pa n' e bene Herenâlte
e perjetesme të forte,
i ðanse âs lejo valë
gjâo bötene tâ sanje?"
Kau ða mberti, Agamemnuua,
p' Aqilehti kembe-gjejbe
e sikoj me hist ne syrit,
âs i ða i zemeruar:
„Vertet astu, se i frikçim
dote qûnesa, ñ'i poste,
kur te dëgoqa ç' do urder,
e ç' do fjalë, qe te ðuaj.
Urderete ne te fjere
epi, e mos m' i ep mua,
se une më s' kam qëlime
te tegoq fjalet' e tia.
Ho dote te ðem ne fjale,
âs ti ate ne ment vere:
tâ dis mire, se me duar
per vasene s' lëftoq une,
as me ty, as me te fjere,
se jû po mâ kini ðene,
edhe ju mâ merni prape,
po ng' ato plaçkat' e tjera,
'qe kam ne lundret te xeze,
e te gjejte, me përdune

s' ngrini dot gë e te mërni,
a ne mos, jak' e sih vete,
te mosos e te qohç mire,
qys dote dërkrte gaku
i zi çt mi ustet t' ime
me pembim e per-qe-here.
Kestu i ãs Agamemnos
Aqilehti-kembe-cpejte.
Si nzune ksu me fjale,
e te dy me gë menyre,
ungrine ãe e-perhapne
mbledhene, pa Aqilehti
vnte me tendat te tija
e ne lundrate me saket
dë me Mirmidonë.
Agamemnonja cpejt hoqi
ne detë qe lundre te lehte,
e ne të lopate-huqe-
vuri plot qe-zet te xgëdur,
dhé qe qint-qe te bekuar
i dergoçti Hereadise.
Vaeen' e bukur te Hrisit
e-epû vet' e-vû ne lundret;
Odiseu ubë i pare
i dergimit permi gide.
Atá posa hipne, lundra

ullen' e ujsimɛ mori;
Agamemnuna ustetaret
i vû, ße atâ ulane,
e ne dett e holle ujet,
pa i ßepe Apoßonit
ßi eßé dema te majme
n' anet te detit, e cikma,
duke pejrße ne ty; ngrihej,
ße apinte ger ne qiell.
Atâ giðe me te tiña
po mëposin n' asterse:
Agamemnuna s' higte dore
nga ßalu, q' i kiste ßene
Aqilehtit kembe-çarjte
dake zihur; pa 'ndßivit
i ða, eßé kerrivatit,
q' i kie ßipesit, e tija,
ße serbetoce te çprjte.
„Hiqni u ßa drejt ne tendet
t' Aqilehtit, e me mermil
vasezene bukurose,
ma bëni ketû per dore,
ne mos uà ßente vete,
use vete me më esme,
e jà mar, po 'kejo psune
dot' i dukete më rende."

Kostu ša še i dergojti,
ar po e kis zemerimne.
Ha atá me te perdune
mésapo zneu' e detit,
me lundrat te Mirmilozet
réfé, ndaj témdavet zrše;
afre tendes mbreu' e gjeuej
e prsme lundres së zezë,
tëk po pij, e s' i zrá mire,
kur i pa atá Aqilehti.
Atá, duke turperuar
e duke trembur nga Mbreti,
qendrúsane, ar s' kuxonin
qe t' i dósine pesendi.
Ajj e kupetoj vete
me mont te ti še u dote:
„Mire se erdte, ó flipes!
ó serbetoret' e Hyjit,
e te gille gerezise,
jálceni áfero mejse,
se ju faj nuke me kini,
e ká Agamemnua fajne,
q' u dergoj per Vrisiiden.
Ha ngreu Hatrokí' ó fis-Hyji,
epa vésene tá spjese,
eßé ketá krše jene

desmizve ßenes ne jete
ße perpara Ilerendivet
si eßé ndaj qerezise
e ndaj mbretit te paqene,
ne ngafte, qe te me kene
nevoje ße nqe here
te mergój te kequn syres,
se po vertet, pa te dyshme
sjȳ qeri mapezine
ka zene, e s' mund te nxjepe
nga ató, qe kane skuar
pasketaj ç' dështe bere,
do-me-llene Alhajíqte
si múndine te leftojne
pa frike ne usterese."

Kosta ßa, eßé Ilstrokki
e depoçti sokn' e dasur,
ße duke nxjepe nga tenda
vásezene-bukurose
që ßa atyre, q' erße.

Atá ukdyene prape,
vasa me pahir pas vate.

Me lot ne sy Aqilehti
nga sókete unergua,
e ndeq veç n' anet te detit,
duke hëßur sytë' e tija

drejt nga pràqu i panne,
pa ngriti duart' e sume
jú lut méneses se dasur:
„Meme! i ìla, ne me poẽe
jete-skürtero dobarc
te me kis ẽene ndẽr Hyjt,
qe gemon sipre, po fare
ndẽr s' me ẽa, se Agamemnon,
mbreti, i bir' i Atreut,
me sperndero j e me nderi
pjésene, qe me zis rrese."
Kea ẽa ẽe dreçi lot sume,
pa e degoj me qe ẽere
e çmà nga funà' i dert't,
qe pikte me plakne t' ane,
ẽuài mi dett te kuinar
posi zé, ẽe i ndeq prano
tek qenta à' e perkeẽeli
me ẽóreta duke ẽese:
„Ç'ke? biro! pse qan? ç'zi vaìe
t' erû ne zemre? ga mà ẽus,
e mos mà pèih, qe tà dime
te dy baske bir e neme.
Aqilcht' i çprjte s' emes
i ìla duke perrelitur:
„I di fiqrza ti vete.

ç' dúhete te t' i flem ane!
vazne ne qytetit te bukur
te Ietonit, mun ne Olive,
pa e prishme vë' e pruno
plíçkene ketú te tére,
pastaj Ahajinț' e nd ne,
per Agamemnone xgoše
vasen' e bukur te Hrisit,
po Hrisi me anet tjatre,
fa'etor' i Apoïonit,
i sigetetarit, erši
n' esterit te Ahajinet,
te merte vasen' e pruri,
gume te mbeša çerbline
ne dore mi stagt te arte
Kurorën' e Apoïonit,
te sigetetarit kietr,
pa ndat pië' Ahajinet,
më e mme te dy te hijet
t' Atrent, ç' is'n te pare.
Ahajinț' e tjere pibe
flun' ahere te nderojme
fa'etor' edr të mapim
çerb'imete-vjefte eume,
po kjo te birt te Atrrut
s'i pelqen pa e perzuri

ARSH

me te keq, e duke ðeue
ſjale te ilure sume,
ðe plaku i zemerusr
ukūyr, e duke lutur,
e degojti Apoloni,
se e doj sume, pa kodī
n' Arjiq sigete te keqe,
ðe nstetarete vāisniu ;
sigetat aga te gjī' anet
viuin n' vsterit te prre
t' Ahajiqet te paqetra ;
neve qe stjes na i ðoste
ato, q'i ðou Ilzremlija :
mē par' une i çpejtova,
qe ta biniin ne mesire
Apolon-siget'-erpentue ;
per kete n' uzemerua
mbreti, i bir' i Atreut,
pa me trembi me qe ſjale,
q' ajo tani umbarua :
vasen' e Hrisit ne Hrise
po e dergojne me lundre
te çpejte ðe me kanisqe
per Apolon' Ahajiqte ;
ðe vasezen' e Vriseut,
qe ma patne ðene mua,

erë' e mnape nga tenda
serbetorete ës skuam.
Ilo ne kë fuqi ne dore
ndihë djalit t' ënt, q' e poḑe:
hiq n' Olimp e lutju Hyjit,
ger me tani n' i kë here
no që here a më fjale
a më pune që te mire;
se ne deret te t' yt' erti
sume here te degovë,
që levdohese e ëose,
se ti vetem nga te gjëa
Herendite e apotove
nga myxyr' e maḑe sume
Hyjne te bire e Motit
te pajtëje ne ré të zeza,
kur' doqine Herendite
e tjera, që n' Olimp pine,
si Ira e Hosidoni,
eë vaso Atlinaja,
të ldhëne; pa ti vajtr,
e nga hekurat e nxore,
me vrap ne Olimpt te larte
Qiut-doresin duke ëipur,
te cilene Herendite
vertet Vrian e depesin,

m' anet tjatre qerezija
Ejro i kane deme;
aij edë nga i ati
esto m' i madh pej fuqije;
papo vate edë prane
i ndeqi te birt te Motit,
ße unshup nga mnderija,
pa attrempse Herendite
e lamesa zoje shume,
ß' e lane qëlmn' e tyre.
Hiq tani e pjiji prane,
e ketë ner ment jë bjére,
duke luture, ne daste
Trosest me qe menyre
t' u ndihqe, e me dem sanue
t' i ßyrqe Abajigte,
t' i eqjere ger n' usterese,
e gër te deti, t' u prisni
zanesa nga mbret' i tyre,
te qohe ße Agamemnua
verberine, qe s' nderojti
në trimn' e gië' Abajiqet."
Me lot te birt duke qare
jü pergiq e i ßa thetа:
„Hopo! biro! pse te pita?
kur te kam pjeße per beteqe!

më mîre të kisë mbetur
pa lot brenda n' ustervse,
e pa brengë, kur t' ia dëne
të ponç pakë, e jo sumë,
po tani je per-që-here
ës më hut-zi nga të gidë,
si ëlls më jete-skurtre,
andaj dëm se të kam pjesë
më fat të keq, zoi mue
dreje ne Olimp dote vetë,
i cili 'ste plot dehore,
e dot, ja ëem këto fjale
Hyjit, që stije pafune,
e të mohim ne mbrritë;
po ti tani n' ustereset
tënde pi i zemëruar
kundrejt gille D'anaiqet,
duke hequre nga lufta;
se Hyji dije me gië
Ulerendit' e tjera vate
me dett të mad ner të zeste
besetare të defreqe,
të dy-mbe-dëtëmë dite
dote vine n' Olimp grape,
pa ahere dote vetë
ne dëmerate prej rame

të Hijit ë dot' i lutem,
ehë ârm se dote bindet."
Kështu âs. âr iku Octa,
eë' ë la aty të bipe,
I'cili iš zemeruar
për grûšnë bukuroše,
q' ë mûpe më të peršunë,
më mos dâsure tâ ape.
Ha âr Ollisen të ârmi
po apinte mun më Hriše
më kaniseht të bekuar;
papo pe mezget kur hynë,
q' iš ë drite sunë, mbloše
pelhûrete ë i vunë
brendâ u' anijet të zezë,
ë hûn' ë fyrë ë aqnë.
Â' ë leshûnë nga dale
giê' i bënë më të çojtë;
më vent anijen ë prunë
më lopata, pasdaj hoše
bekurinë, âr litarë
ë iê' ë mé pasdaj zunë
të dëlnine â' ntâ vitë;
nxûpe mb' anë kaniseht,
q' i prunë për Apolonë,

më pastaj doli ße vasa
nga anija, qe çan dene.
Ulissu i urte asume
e apuri ne faletoren,
t' et te dasure ja prari,
duke ßene keto fjale:
"O Hris! me dergoji nbreth,
Agamemnonja, te bije
vasen' e dasure tënde,
ose te ßrp keta lopa
per te xhetur Apolone,
q' u ka ßene Banajtet
kaqe asume te kenija."
Duke ßene keto fjala,
ja ßa vasene ne dore,
ße nji mr gas e priti
vasezen e tí te dasur.
Ilá solleti' e Ulisenit
se çeshti ßenjen' e vlere
e vune me vest me rade.
ne faletoret te bukur,
ßr pastaj duarte lare,
e perhapn' elbin' e blear.
Hrisi duart duke ngritur,
ja lut asume Apolonit
per Arjinte duke ßene:

„Hark-bukur! ndihmes i Hriseës!
Ãz i Qilit te bekuar!
mbret i forte i Tenedit!
degome ãz kete here.
sindekur eãz mé pare
mà degove lutjen t' ime,
mua nder me fal e brenge
u ãz giõe Ahajinet,
kestu ãz tani degome
keté desirene t' imë:
pasketaj nga Banajiqte
mergoje ezmndjen' e lige."

Kestu fiu, pa Apolloni
e degoj, ãz si ndutue,
e si hoõ' elbin, se puri
hépavet qafeu u kãyen,
eãé i dep' e i popne,
pasdaj estrate nga kofset
i nxuape e me ãjame
i peskaõe pale-pale,
ãz sipere vune sume
mísera, e i piq plaku
mi bujazga, duke derdur
permi tô vero te zeze,
afere soje te riqte
me hzje xegitsin zjape.

Kolsete posa udoqne,
e si hangerne ãe plaçkat,
mîserat' i bene copa,
e duke vene ner hrje,
i poque bukur' e mire,
pa i nxuape nga zjarri.
Si e mbarmane panen,
e bene gati messalen,
ndeqn' e defryen gjithe,
sicili pjesene mori.
Ma si hangerne e pine,
te riqte me keqb' ungrine,
lapinete duke mbesur
me vere plot, ãe ne gefte
duke hedhure, aa ndanin
afyre, q' uperpoqne
gjithe diteme me bane
zêmeren' e Apolonit,
duke kendusar qe kenge
trimate te mire eanne
por ndert te ti, p' Apoloni
e depojti me gas evune.
Dixi po perendonte,
ãe uperhaz rpesira,
ahere rane te flinin
ndaj litârevet t' anijes,

pa kur ateq me te agllira
mengezi gjetoriq ngyer,
unisne drejt asteresses
se gere se Ahajisht,
me ere ndihmese vane,
qe ai dergoj Apoloni,
duke ngrehure drejt drune
hagne pelhuret' e harda,
te cilat me er' umbushne,
lig val' e zeze herciste
me fort nga fund' i qiejve,
q' iskante duke mxitnar,
ne nzest te vdavez shkoute,
udhen pih ti mbarontle.
Mo se fundi dear arrine
ne asterrset te gere
te Ahajisht, ne Argot
nxirpe fundren' e zeze
nis reret, pasdaj i vune
me te dy nset se pari
strapa te pari. Ne vete
uperhapne, e sheili
n' anij' a ne tendet vate.
Aqilehti kembe-qepjete,
i bir' i Illieut i ndjere
ne asterrset te tija

po pinte i zemernaz,
s' vij as ne mblelle, e cila
nderon bupaz, as ne lufte,
pij e haj zemren' e tija,
se kis desire per lufte,
e per vrasje. Ila aherr
q' erdi nenpez' i dy-mbe-dhete
gill' aherr perendite
e pavdira n' Olimp-erde,
perpara syres ie Hyji.
Horosit' e te bira Orta
s' i haroj, po duke dale,
angrit mi faqet te dritit
e pejele ne re, e vete
perpjete, il' e peti ndequr
te bir' e Motit ae-made,
q' ie luck nga gjdo te tjeret,
ne me te lartete maje
te Olimbit brige-same.
Ila i ndeq ne vrap perpara,
me te meqert i zu gunet,
e mjekerat me te djaltet,
de ju lut e i ila Hyjit:
„Hyj! ivn dte! ne te bera
ge te mire no ne here
a me fjale, a me pune,

ne mesdit te Hezrendive,
te me mbaros kete latje,
ndermoe t' im bir, i cili
s' dal qe este jete skurte,
mé sume nga gjëe sokut,
po tani ãe sperndersar
e ka Agamemnua, mbreti,
se i ka goditur vdeen,
po ti sa te muzç, ndërroje,
ó Hyj' i urt' i Olimbit!
Trouezt u sto fugine,
sa te m' i bejne t' im biri
zémern' e t' i stojne ndere."
Kau i ãa ajó, go Hyji,
qe mbledh rër perhap rete,
s' ju perpiq ë pa zé ndeqi
ne cópe here, ja Orta,
gúgete si jà kis zene,
astu qendront' e ee dyti
e gjyeti duke fiene:
„Vertet t'ani dua fjale,
te me fuas e s nuke,
se ti po s' ke noge frike,
qe tà di ãe une mire
sa s' paskam nder ne mest thaj."

Kəu ðə, pa ðuke helmuar
jù pergiq Hyji i vreqtar :
„Vertet, ðə, pune te liga
eume jane, te me hijes,
se me Irene te prisem
kur te me ngase me fjale
te keqija, se ngahere
me brengos ɛfle pa mpajɛ
mun ne mest te Herendiyet
te pavdira, duke ikene
qe u ndih Troaset une,
po ike, se mos te ɛohe,
pa une dote perpiqem,
te t'i mbaroq keto gune,
ne do, ɛih, te beq me koke
seqe tà besoɛ, se mrje
kjo seq' est' e maðe eume
ner Herendi, do-me-ðéne:
ç' do pe q' e vendos me seqe
kəu, nuke kðehete kupe,
ɛðe nuk' est' as e peme,
as munt te mberse pabere."
Kəu i ða ðe beri seqe
vetuà-zin i bir' i Motit,
lɛɛrate e pa vdekje
jù treuditme per mbi kryet

te perjetesme te Mbretit,
Olimpo' e tundi te tere!
Hapo asnja si e bone
fjalene kettû, mdsno,
Octa nga Olimb' i lazte
nvecvit ne dett te ârlie,
Hyji ne dominat te tijs
vate, zâs gjâ' ungrine
nga frontit Herendite,
te pâqim aten' e tyre,
as qe s' kuxoĝti tâ priste
duke arâtur, po pâle
i duaj' sti perparat
agj erit e mbi front ndezi,
po Ira re duke vone,
e kupetoj, qe kis lihur
fjale Octa kezabe-bukur,
e bij' e plakut te ĉetit,
pa me fjale te keqija
zu i flas te birt te Motit:
„Kus nga gjiko Herenĉito
lâti fjale me ty prepo?
i pabeso! kurdohere
korkon psehtazi veç marje
te mbarone pune, e spirti

ger tani s' tà mbajti kupe
no qe qeâim te me ûuse."
Kostu i ûa, pa i ûote
at' i gjile Herendive
ûe i tere qerezise:
„Ire! ti te mos kes qyrsë,
qe te mesoe ç' mejtoq une,
se ato dote te priem,
nëonese jë ime soqe,
po atë, qe est' e ndes,
tà depoe, at' pare sejt
s' e degon no qe nga gjile
Herendit' e nga e tere
qerezija, p' ate, ç' une
dua tà mejtoq me vetbe,
veç nga gjile Herendite,
ger ate ti te mos pyzç,
e mos kerko t' i març file."
Kjen ûa, pa jë pergjeq Ira,
Zoq' e bukur sy mesqere:
„Tmuposes! i bir' i Motit!
ç' ijale est' ajo, qe ûua?
une s'e kam zakon kupe
as te kerkoq as te pyes,
Ze i qpreqasare sunse
e mejton ç' ûo pune vete,

po tani ne zemert t' ime
qe frike kam fort te madhe,
mos te genqeqe me fjale
Greta kembe-bukurose
e bij' e plakut te detit,
se ne mjergaje e pejcve
te ndenji prane' e te lutej,
se me dukete q' e binde
me seqe, se Aqilehtin
dota ndrrone t'e kishe vume
pehre t' u apç Ahajiqet
afer' ujerine tyre. *

Kau ia, pa ja pergiq Hyji,
qe pi ne mjergul' i pejcve:
„Qudi 'ste me ty! mgahere
me kupetoa, s' mund te ndruhem
po me gjilo keto, nuke
dote munç te bea gezendi,
perveç se qe foshtesire
qe dote fitoe ndaj mejte,
e per tuerp dote te jete
kejo fjale ty nga une:
Se ne qofte kentu puna,
ke ç' te bes, un' astu dua!
po degome se pi mire,
e mba vre ne fjalet t' ime,

se s' te hyjse dot me pune
Herendite gide, ç' jase,
duke dale kundrejt meje,
kur te vê permi ty une
dnert' e mija te forta. "

Kau i ða, pa utremp eume
Ira, zonja sy-mesqere,
Se do-mos-do ng vrap ndeqi
me' zemre te dyere eume.

Uasperuase gide
Herendite te pavdira
ner qiej e neper Jomat
te Hyjit, pa zû Hostua,
mjeshtri me emere, fjale
per te miresuet te s' emes,
te. Irese kero-barde,
q' e kiste te dasur eume:
" Vertet penera paude
jane keto de te renda,
te hahi ju te dy sontr
keetu per te bijt' e vdekjes,
de ne mest te Herendive
te ngrini kaqe pemaje
e te tilla zemerime.

No qe nuke dote nëjeqe
gas nga defrimet e mira,

se te keqijat s' e lëne;
un' i ëmën nemes se dasur,
ndönese e di ßë vete,
t' i hirohete t' im ati.
Hyjit, cila te mos zihet
prap' e te na përnjo gaze,
se po spin qe te doje
patc-hasës' i Olimbit
te na lekundte nga fronet!
ec te n' i mall nga ne sunse;
po ti ti mbas me te mire,
cila me fjale te urta,
Olimbasi ateherë
benet' i lëvte per nevë."

Me te dëne koto fjale
Ifestua, jü ika qeflia
s' ouese, ße i ëa prape:
„Durö ße mbaj, nema ime!
ndönese ke brenke oume,
te mos te te ech, me gide
dasurit, qe te kam une,
me sfit' e mij te goditur,
e me gide helmin prape
te mos munt te te ndih fare!
se esta e rendo pune,
te mane t'i pie kundrejt Hyjit;

ɛ̈ɛ tjatrɛ hɛrɛ ɖɛsa
tɔ tɔ ndihɲa, pa nɛ zuri
pɛj kɛmbɛ, ɛ̈ɛ nɛ hɔ̈ɖi
ŋga praga i pɛrɛndisɛmɛ ;
gjɛ̈ɛ ditɛn viŋa pɔstɛ,
kur ungrys, rasɛ na Limnɔ,
ɛ ɛtjɛ mɛ ra zaiija ;
pa Ɛ̈ndɛtɛ nɛ vrap ɛ̈ɛ̈ɛ
mɛ ŋgrisɛ ɛ mɛ sɛrbyɛn."

Kɛn ɖa Ifɛstus, pa qɛsi
Iru, zɔŋa ɔɛrɛ-burɛ,
pasɖaj nuri ŋga i bri
qɛftinɛ ; ajy sɛ djaɫti
ɖukɛ nisurɛ. u ipɛ̈
vɛrɛ gjɛ̈ɛ Hɛrɛndivɛ
t' ɛmbɛ, q' ɛ stij ŋga laginɛ.
Gas i mɲɛ u ɛrɛi gjɛ̈ɛ
Hɛrɛndivɛ, kur ɛ pasɛ
Ifɛstonɛ, ɖukɛ arɛ̈ur
pɔ̈t nɛr ɔɔnɲa mɛ gulçimɛ.
"Mɛ kɛtɛ ɛɛnyr' ɲɛrɛ
gjɛ̈ɛ ditɛnɛ dɛfryɛn,"
sa ungrys, ɛ as ɲɛ ɔ obɛti
pa pjɛsɛt tɛ ti, q' i bɛ̈ntɛ,
ɛ̈ɛ as ɲɛ s' mbɛt pa dɛgnar
qiharzɛn' ɛ Apɔɔnit,

e kengat' e perkundrzjta
te Musavet ze-kilicëta.
Kur perendoj drit' e bukur
e dielit, gide vane
te ilnine, pilecili
ne strat te ti q' e kis here
njeteriet Ifestus vete,
q' i kis kembete te çalu.
Hyji ne strat te ti vate,
Oliumbasi pufe-stenes,
atje tek ilinte ngalzete,
qe e zinte puna' i emble,
atje vate, ra te prehej
prua' Irese fron-floriqte.

HASOENJE

Nuke kemi qeĳim te kĕejme gide vjersat' e Omirit sqip, se s' na duhene sot, po vetem t'a-p eme ne ditje per gide vjersetoret' e fuqes' se ðeut, duke kĕyere ne copo nga vjersat' e t' ei te vjersose.

Me gide kete dobe ðemi me pake fjale ç' ðote me porte:

Ne copet te dyte Omiri tregon kus pat arðure me Agamemnon' e sa anija kis sjelle sicili.

Hastaj ðote se desme te benine paqe e te leftonine vetem Hĕri me Menelane ðe kus te nibetej nga te dy ti mir Elenene; po ðe kejo s' ube dot, pa uzu lufta.

Hasdaj pesen lufterate fort bukure, te cilate jane here here te paprers dit' e nate e here te prera per pake kohe.

Më sunë here nga dy trima kanë lëftuarë
qëri më tjatërinë, ðë më të sunëtë mbretër' ë
të parë. Nga që here kanë lëftuar ðë gjithë
baskë në pesnjë.

Ho më së së fundi Ahajinjtë janë mundurë,
së qëri s' jà dli dot Ektorit, i cili ka perha-
pur' ë u ka vënë xjungë ðë asijavet të gjërë.

Në mest të luftësë së nga të patët' ë nga
miqt' ë ti i ßoto Ektorit — vrarë mjaft, po të
lënë lúftënë, së sol në sonë, ë kam frikë
mos kthehëtë fati.

Ekt ri i porgjigjtë — që s'q' ësht' ë mirë :
të lëfojmë për spëtimt të memëdënt.

Has gjithë këtyrë luftarë Ahajinjtë mbesënë
sa më kriq. Aqilehti mbarë mauri ë s' lëfonë.

Ollisëu, mbret' i Itinjit i ßoto Agámemnonës
ë lanjë dreke ë të ftonjë gjithë pleqësinë, të
mjtohënë, si ka hejnë.

Has mjtimit Ollisëu i vëtë Aqilehtit ðë i
luftëtë, t' jap' armët' ë ti Hatroklosë ë të dër-
gonjë në luftë.

Aqilehti i ep armatë Hatroklosë ð' ë dër-
gon të lëftonjë më Ektorë.

Ho ðë Hatroklon' ë vrët Ektori, i mër ðë
armatë.

Aqilehti e qau disa dit Hatrokîone, q' e kis mik sume te dasure.

Hasdaj lîestun i ben arme te ra, ãe Afrinaja i ndih, pa e vret Ektore.

Hrinmi me ndihmet te Herendive i vete Aqiilehtit ãe mer Ektore te vrare ã' e sjeâ ne stepi.

Oot' Omiri:

„Kasandra, e motr' e Ektor-trimit seh t'ane qe vjen me qepet ãe brenda ne të veâau' e dasar' Ektore ãe duke qare dopet neper qytetit:

— Ohni bûpa e ju grat' e Troese, delni perpara Ektorit, n' e kini persendòsure kûpe me te gaâ kur kthehej nga lufta, se is gaz' i qytetit ãe i gilo kombit.

Kau ila, gille dasde; as bap' as grua s' qendroj ne qytet; grjue te vdekurine, qe po e sînine, me dyret te qytetit; se pari grua e ti e dasure, ãe mem' e njere hyjne ne qepet çkuline kaserate, ãe marine ner duar kryet' e trimit; pamsti i peâon duke derdure lot.

Dota qanine gille ditese, sa te perendonte diell mi te vdekurine, te mos a kis ãene plaku:

— Liro-me-ni ûene, pa si ta spie Ektore me stepi kini kohe tâ qani.

Has kesaj fjale gjë' ahagne, qepcjs hyri ne qytett, ße vate ne pelaset te larte. Te vëzkurin' e vene ne stresse, grat' e zane vajne.

Tek qajne grate me gaserime, e seq' e Ektorit, Andromaha barduse mer mer duar kryet' e Ektor-trimit ße fiste:

— Bupi im i dashure! vdige ne vorset te hulezmve! ti me le te vë ne pelaset te zeze ße djalen' e kemi ne djepe! nuke me ngan te pitete! . . . . .

Kesu fiot' Andromaha duke qare; ße grat' e tjera pecrahijne.

Has asaj e mer vajne Ekavi, nxem' e Ektorit ße fiste:

Ektor! O bir! ni' ish n' i dashure ne spirtit t' im nga gjithe djemt' e mij! . . . . .

Kesi qan e ema duke nxjerr pecretima. Ahere Hriami ry ket' urdere:

— Troas! bini tani drû ne qytett, mos ntrempni nga Arjinte, se Aqilehti me ka fene fjale per ky-mbe-fete dit pune.

Me te fene kesu, gjithe mberdyene qet' e muskate ne xpedo ße prune sume drû.

Kur uda mengez' i fetste, e ngrine Troasite trimn' emire, Ektore, ß' e vune mi stavet, duke vene zjupe druve.

Me neserat me te thqurit te sbarkëlimit
te se bijes' se drites' se mengezit me gje-
terinj si trendafile, bota umbolë potuk stavrese.
Ha si umbluaße, sunne se pari zjapi me
rrezq, vëzezorit' e mijt' e trimit duke pre-
rritture e duke derdure lotta si gurke, mblë-
dine hin' e trupit, e vene me ne stanë, e
mbulojne me ne t' endure sumo te vlere, ë' e
vene me grope te dzëe, pastaj i bojne qivurne,
ße mbliilzne gjëe ne pelaset te Hriamit.

Të tiña qene ndërzie, qe bene Troasite
ne vdekjet te Ektor-spirt-madit."

Keto mbaronte' Hiada.

Ollisja zë spatën' e Odiseut ße mundimet'
e ti to sunte.

Ha pesën pepaßen' e Kalipsose, e cila ie
qe Herendrrne' e bukure ße e kiu zen' e s' e
lij t' ikente Odisene.

Pesta ße pepaßen' e Qirqit, qe ß' ajo ia
qe prenderr' e qerezite q' i vinin i goditte
me qe sulve ße i bente dëpa.

Tregon Sqilen' e Harivdone, q' isine dy
striga, ne gryket te Sicilise, te cilate mbyt-
nine qerezine, qe skonte atje; ße Sirinate,
q' isine ße ato striga, e me zet te bukure,

qe kisine i kûrnin' e i vinine ne dore qerecite.

Mê qadi este perâ' e Qikłopevet n' Oâisjet, e cila âote se Oâiseu me sokete vate ner Qiklope, q' isine qeres te fert' e te mbeâeq sum' e t' qero âr kisine vetem qe sŷ ne mest te haâit.

Oâiseu me sokete rane me stant te qe Qikłopi, q' i âot' Omâri Ilolifim; aây i sû ca nga doket' e ti âe u kepati koket' e i hangri; âe te tjeret' i mbŷâi me lagetit baske neue qe sprâs âe ne vent te lucso vû qo gur te maâ sume, ndeq âe vete brenda; kis qeâim t' i haj âe te tjerete ne zemges. Ilo si e vû gumi Oâiseu dogi qe hŷ nga fundi ne zjart, jâ kâi ne sŷt â' e verboj; mê par' e pat pyetuve Ilolifimi per emerit, e Oâiseu i kis âeue, me qnajne Vete. Ilolifimi âipi sokete jû pergioue, po kur i âane kus te vret, âa veta, âe ata i âane mire te pet â' elaue.

Me nesoret hoqi gupe âe ndeq ne dere, t' i zieta, po Oâiseu ufut neue qe dâs te maâ âe skoj, astu bene âe doket' e ti, pa spetuane. Ilo pastaj i jane mbyture plûe sokete e vetem Oâiseu ka spetuare.

Luft' e Troese ungat ßete vjet, ße apati e Odiseut si lufta ilete vjet ungat.

E soq' e Odiseut Hinelopa ße i biri Telemahin e prisnine n' Itaq, po te rigt' e paresise nga ç' do ane grue zbukurue me etegi e sicili e kerkonte të mir grua Hinelopene, se nga pojtj' e Odiseut e kisine grrete spreseno; pa pinine ße hanin' e ginine ne etepit te ti. Hinelopa u flos se po ent pelhuren' e pa mbarusre s' martohem, ße diten' e bente, naten' e priste.

Adinaja re fytyret te Mentorit, q' ße niku i Odiseve, mer Telemahine, 'ße del ti kerkoqe, e kßehete prape.

Odiseu vjen si lipes, e veteu qeni e nxh, pasdaj ße paka, q' i ian kombete, po Odiseu nuk' a la te pefsnine. Hasdaj jü pofyr Telemahut ße serbetonevet.

Hinelopa e pyet per Odiserne, ß' ajj i ilote q' e pa ne Troe etj, etj. Hinelopi i ilote — kusdo, qe vjen, te tila me ilote po une s' e besoj, se s' me doli as qe e vetrtete.

Odiseu i prinn fytyren' e Odiseut, ç' bert ne luftet, e ç' hoqi n' apatit edhé ger me robate, qe viste, ße i ilote se vjen s' ndertë; si pa fjale te vertete Hinelopa ubiut pake.

Has kesaj qe nate Ollisen me Telemakn' e me serbetoreta e vret paresine, q' i prishte stepine ße i thuqete Hinelopit.

Ketú mbarohete Ollisja. Ho nuke ka aqe sije e vjefte, sa Iliada.

Nga Ollisja ka mare fá Penelopi, qe ka here te ngarut' e Telemahut.

Ne luftet te Troese jane vrare trima shume, ße Hereditet jane zihure ne mest te tyre ne luftet, se Aferdita me soke u ndihnine Troaset, Alfinaja me te tjerat u ndihte Ahajiqet.

Gome se kur mbaroj te ßete vjefte luft' e Troese, Ollisen beri qe kale te druqte shume te madh ße ne harkut te kalit kaki sum' ustetare, qa hene siker ikone nesterite ß' e lane kalene, te nalese ne qytet te Troese, qe te mbahete soje ment luftit.

Troasi'a zi pane, q' iku' Ahajiqte, me te ngrysure stang mor' e fortesese ße nga stepa e kalit kalene se dera nuk' e nxinte. Natene ata, q' iesine peshur ne harkut te kalit, dreße, ße te tjerete dulre kllysve erße ne qytet Troen' e doqne, bupat' i vrane, grat' e foshat' i bene pop.

Veq Hnia me ca soke ka spetuar ne Troe.

Aqilrhtin' ε ka vrare Ilari; Θeta kar ε kis pjελe, ε kiθ future n' ujet te pojtjese, qe te mos vδis kûpe, po ε kis prj δuvδεr, pa δunάra nuk i is lagare; Ilari ket' ε δiatr, pa i semoj me sipete ã' ε goditi nun ne δundret ε zetu vδiq.

Nga ngarjet' ε kesaj lufte kane mare lenάe seme here fie vjersetoret' ε vjέtere te grekerise, te silete kane ngrrhere vjerrat' ε ftratrese.

Virgili n' Eniaδet, qe «krusa te ngarat' ε Enise, nis nga prisj' ε Troes, te cilin' ε skrusu fort bukure, gasdaj zέ apatin' ε Enise me sόkete ne δett, pa tregon vatjen' ε ti n' Italit te vjetere δe luftate, qe ka bere me vêndesite.

I'pnies' ε pare, qe pefen apatin' ε Enise, i ngau sum' Oδisjese, gyrses' ε fandit, qe tregόn luftate, sembeiren n' Iliadese.

Vjersetoret' ε tjere a rane pas ketyre, vazo δe pas beses' se vjetere, q' este n' ε gzre per vjersetorete.

Antu δe Firdusviu duke skuare mbreterst' ε Ilersise ka vejsure ne beset te vjetere te Ilrrsise, ne te cilete ka gêbure pegatia sumc per vjerse.

Si bes' e vjeter' e Herrise, qe ngau me beset te Elinevet e te Antinevet, natu edhe Firdenviu sembelen m' Omir' e me Virgile, ße Galnnameja m' Hiallen' e me Enindoren ße gide po-ßes vjeresetoret' e Asise kane krye Firdesvine.

Her luftete ßote ne Galnnamet:

„Te dy nateritë sporrogne gern me tjatrene ne mengyre, q' ngerzjene; zer' i bëpavet e mundi pemimne; dragonte-slore-hekurte i xvezne spatate me zemerim e l' asperuare ße uhoße; e tere jeta is ne qe gemim te mnd, dua se dita is future nde nuset l' épete, sigetate nërinin' e spatate; qys i shijt er' e vjeshtese Hetet' e selgat, asta ße spatu i shij bëpate per ße; foss is bere drtt i gakte; krupat' isine pa koke, ße krerete pa kesule; nga plohun' i Hiajvet te qpezte era ubé ngergua' e drit' e spates' is vetetime ße nga ze e zezo hij siu i kuq. . . . ."

Her Rustemne, q' e ka ne vent t' Aqilehtit ßote:

„Krej i naterise, Rustem' i bir' i Sali, trimit, qe ßyentr bupate, hëpure me kalete si dragua, ulesna mbi armike, spat' e ti i qqeu qiqte.

Ne ditet te luftese trim' i urte nar epat' e me ike ër me eizet' e nat terkuze bupabet trima u greu, u çqeu, u ësu e u lidi kryete, krahenore, kembete, duarte. . . . .

Kur ka vrare Rustemi ne luftet te bir' e vet Syhrabne me mos qohure, ës pasdaj e ka qare me eume maãengjime, pa kur e degon e em' e Syhrabit lote:

„I vate fjala s' emese, qe Syhrabne trim e vrau korë' e t' ét, pa dipi, uperpoq, ãe çqeu robate! i ra linjes' ës' e çoti, ndriti trup' issj i bukure; beri kujtime, çoti faqet' e barda: here vij me ment e here habitej, here bij permbys e here ngritej, i paósi ne gjeteriqt kemat' e bukura ës i çkuli, pa holli ai krye halt' e pluhure ër doctr:

Oqirt': mermese ku je shrituve tani ne halt' e ne gak! kisa syte nd' ude e dosqa te me vine qe fjale nga Syhrabi!

. . . . . "

Her Isufnajare, q' e ka ne vent t' Irakliut te Elinevet, ës pefen eume puna te mbolla soje lote:

„Me te vesure ãita linen' e verë, tindja ubé e zjarte, gjëe naten' e spete mbreti hoqi

ulle me ueterine, posa vë dizâi me koke kurorea' e arte, gille ßeu qesi, mbreti trim Isfenari e la ueterine me Heroiene, e vete hyri ne pyât posi dragua, pa qe pyâ, i cili iste si parajsa, dizâi s' dukej fare, lumeqte' e kuânare pillnine; i xbriti kaâit ße ndeq afere burinit; striga duke mare fytyre te bukure, ubë posi nuse, leserat' e gata i bindne nder kembe, etatu' e kia si selvija, e fytyrene si dizâi, faqet i kis si trendafile, utfaq ße ju qas trimit.

Isfendjari kis qe kerqëe pejrâa ne âerete, te cilene ja pat prure Zoroastri prej parajse Qestasbit, ate ja holli ssëlgese ne qafe, ahere ajo ubë qe plak' e kahenitare, faqet i kis te fiskure, leserate te thrure; pa qe spat' i heq â' e stije ne kaltet. Me te vdasure striga-qizâi unxia. . . . . "

Firdevsiu dote: tri-dete vjet amunduase po ugaâe se rje Hersine me kete Herrsiete.

Gahnameja este sum' e nasë, ße nuke ka fjal' Arabiste si i perdorcine te tjerete.

E ka bere Gahnamene ne kohet te mbretit Mahmut-Sebyqtygin. Mbreti se pari ja pelqeu sume, po pasdaj i ilme se Firdevsiu do besen' e vjetere, pa e merziti.

Ahere i ka ßene Firdevsiu:

„O mbret! ne mos trembes mejt, ki frike nga zoti; perpara tij erße asnje mbretre, po as pe s' mbet. Nuk' utrembe nga spata ini' e prehte? s' e di, qe vjersetori po te zemero-hete, san, pa ourja mbretete per jete?

Te kis mbreti t' ane mbret ße t' emene Zoqe, mua dote me vij kurore te arte mbe koke; po, si s' esto bir e tis mbreti, s' i de-gjoj dot emerat' e mbreterve . . . . . "

Has kotyre vate ne Bag-dat te Halifeja, po per Arabete kis ßene pe sahasanet:

„Duke ngrene kurßjetka ße doke pire qu-mestin' e Kandheses Arabete kan' apicure me pe skuße, qa kerkojne karoren' e mbreterise! nsofs! o qisk i shtetit! mbetarete lskuriq, i par' i tyre lskuriq; korßet' e udryskuru me mik te ßyre i kane varure me qafo me spa-ngo i . . . . .

Il' andej vjetnej ngarjet' e Isufit pe ti.

Has kohe Mahmuti degoj pe dite pe djale, qe kendonte vjersat' e Gahnamzse, ße ngrendoh e u mahengyr; pa nisi qeres me sunse pe per Firdesine, po atä ryuine nga qe der' e qytetit, vjersetor' e nxipuine te vdzkure nga djatera.

Ma nga te mirot' e pa ne papajse nd' ëndepe Firdrsvine, ße i ßa: qyn erße kesu ti, qe te dñime pa ñ?

Vjersetor' i ßa.: kotú me prune, kur arçe, ëngëlite ne kishse dale perpara ße kendóshne te tere kotë vjersë te Gaknamese.

E kart' ed' e post' e gjëesise je ti, s' e di se ç' je, po gjëesija je vete!

FUNT

BKSH

NDREJTIMI I LAQIMEVET

Faqe	Rreshti	Lexohet	Ndrejtohet
5	24	Aĉinaja	Aĉinaja
6	7	kesdnare	kesdnare
6	26	bekisavit	bekisavit
"	"	etipivet	etepivet
7	17	vjatete	vjatero
"	22	D'anaiq	Danaiq
8	8	Vŝzh	Vŝzk
"	4	bnes	bnes
9	10	lajhte	lajtete
14	27	ditos'	Litos'
17	18	D'anaiqte	Danaiqte
17	20	ejvetar	ejetar
21	10	jŝje	jŝlo
27	2	D'anaiqte	Danaiqte
30	1	da	da
33	7	ej-barge	ej-barde
47	18	dole	duke

BKSH

ВКЗН

BKSH